BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 353 Duminică 24 Decembrie 1939
14 Pagini
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

REINVIEREA INDUSTRIILOR CASNICE

Cu prilejul vizitării unei expoziții de costume naționale vechi din toate regiunile Spaniei, un academician francez a fost atât de impresionat de valoarea artistică a costumelor și de însemnătatea ce o prezintă ele în economia casnică, în cât a scris rândurile următoare:

„Această expoziție de costume populare ne îndeamnă să revenim la industriile noastre casnice din vremurile trecute, care au înflorit în toate regiunile, orășelele și satele Franței și grație cărora s'au putut continua frumoasele tradiții în materie de îmbrăcăminte, pe regiuni și localități, și dezvolta gustul artistic al populațiunii rurale. Să mai pomenesc și de foloasele economice ce le-ar aduce reînvierea acestor industrii, ar fi de prisos..."

Aceste observații și îndemnuri sunt potrivite și pentru noi, care de câtva timp am privit nepăsători cum au dispărut din majoritatea satelor frumoasele costume naționale, țesături, covoare și diferite obiecte casnice, care odinioară erau lucrate în casele gospodărești ale țăranilor.

Într'o lucrare premiată de Academia Română, privitoare la „*Industria casnică la Români*", autorul ei, Tudor Pamfile, a constatat: „Suntem într'un timp critic; invazia bolnăvicioasă a târgurilor la sate orbește simțimântul artistic național....

Aproape toate ramurile activității românești au luat avânt, numai industria națională se găsește, mai în toate cazurile, mergând înapoi. Astăzi, când spiritul național s'a redeșteptat din atâtea puncte de vedere, datori suntem să ne îndreptăm privirile și asupra acestei ramuri de activitate — mijloc de trai lăsat întâmplării — deoarece ea este baza întregei vitalități a neamului nostru".

In ziarul nostru, de repetate ori am cerut să se ia măsuri pentru reînvierea industriilor casnice.

Acum, guvernul, în programul ce l-a anunțat, a introdus și dezvoltarea industriei casnice.

Cum se va putea ea dezvolta? Prin ce mijloace? S'a propus, în acest scop, să se facă o propagandă la sate prin învățători, preoți, primari, notari și fruntașii țărani cărturari; să se acorde înlesniri țăranilor pentru procurarea și cultivarea plantelor textile și o mai echitabilă repartizare a dărilor către stat și comună, spre a nu fi apăsate elementele sărace, dar muncitoare și productive, capabile să practice industriile casnice naționale.

Propunerile acestea sunt bune, dar ele trebue să găsească și oamenii însuflețiți și capabili să le aducă la îndeplinire.

GEORGES SUAREZ ȘI PACEA VIITOARE

de I. VION

Reprezentanții presei mondiale sunt într'o continuă călătorie, în aceste vremuri de frământare internațională. Dela un capăt la altul al Europei, faptele petrecute ori evenimentele în perspectivă, îi atrag ca un magnet și constatările lor sunt așteptate cu nerăbdare de milioane și milioane de cititori.

Situația din țările beligerante ca și atmosfera din țările neutre sunt câmpurile obicinuite ale activității lor.

Și în timpuri calme și în timpuri de îngrijorare, țara românească a primit cu prietenească bucurie pe acești soli ai cuvântului tipărit: pe unii revăzându-i ca pe vechi cunoștințe, pe alții, cari vin prima dată printre noi, salutându-i cu speranța că vor avea prilejul să se convingă de tot ceeace un popor tânăr a putut realiza într'un atât de scurt timp de viață liberă.

Printre aceștia din urmă e unul din oaspeții noștri de marcă de azi, scriitorul și ziaristul Georges Suarez, autorul acelei documentate lucrări „La vie orgueilleuse de Clemenceau", autorul a trei volume despre Briand și al atâtor altele pe cari socotim de prisos să le mai amintim.

Mic, vioi, sprinten, fără vârstă — pare când de 30 când de 50 de ani— cunoscutul gazetar francez a vizitat întâi regiunea Sibiului, a trecut pela Brașov, apoi a venit la București, unde am avut prilejul să ascultăm interesantele sale observații.

Trecem peste măgulitoarele sale constatări în ce privește situația din țara noastră, constatări ce vor fi imprimate de d-sa în presa franceză, spre a da cuvânt celui care a aprofundat viața și activitatea a doi din pionii victoriei și ai păcii, Clemenceau și Briand, și care poate, deci, să tragă o concluzie logică din comparația evenimentelor, voalând-o pentru uzul cauzei și potrivit împrejurărilor.

D-sa consideră depe acum sfârșită prima parte a războiului.

„Pacea viitoare trebue să instaureze — spune d. Suarez — un echilibru între dreptate și forță, pentru că dreptatea nesprijinită pe forță duce la cea mai monstruoasă injustiție.

Dreptatea nu e din lumea aceasta. Ea nu poate fi decât rezultatul unui compromis între bine și rău, în anumite probleme greu de rezolvat, cum este aceea a minorităților.

Respectul drepturilor minorităților poate fi o excelentă formulă juridică și doctrinară. Ea nu trebue să fie un element de paralizie pentru vitalitatea popoarelor, pentru că se ajunge la acest paradox, că sunt minorități cari guvernează majoritățile. Ceea ce se poate reproșa tratatului din 1918 e că n'a asigurat unora din țări mijloacele de a se apăra, spre a da minorităților dreptul de a se exprima.

Dreptatea trebue să fie principiul dominant, dar în singurul caz când îi dă celui

(Continuare în pag. 2-a)

DUPĂ ȘEDINȚA CONSILIULUI SUPREM DE RĂZBOI AL PUTERILOR OCCIDENTALE

Spre deosebire de războiul mondial, când colaborarea franco-engleză n'a fost organizată decât în ultima parte a acestuia — căci spre exemplu consiliul de războiu interaliat n'a început să funcționeze decât în Decembrie 1917 și comandamentul unic n'a fost realizat decât în Aprilie 1917, — în conflictul actual, unitatea de acțiune a Puterilor occidentale a fost înfăptuită în condiții cu mult mai prielnice. Erorile ca și experiențele trecutului au fost ținute în seamă și în primele săptămâni înainte de isbucnirea ostilităților, ca și în cele trei luni, care au urmat-o, cooperarea celor două Puteri occidentale a fost organizată în toate domeniile. Comandamentul unic a fost realizat cu anticipație; colaborarea economică a fost încredințată comitetului de coordonare de la Londra; conlucrarea financiară și monetară a fost reglementată prin acordul Simon-Reynaud; în fine, coordonarea activității militare, politice și diplomatice aliate intră în atribuțiile Consiliului suprem, la lucrările căruia iau parte — la intervale de timp destul de apropiate — primii miniștri, miniștrii de externe și reprezentanții comandamentului unic al Marei Britanii și Franței.

Misiunea Consiliului suprem consistă în a înfăptui o identitate de vederi și de acțiune desăvârșită între politicile a două țări, care trăesc sub regimul reprezentativ și sunt supuse controlului parlamentului și opiniei publice.

In ultima ședință a Consiliului suprem, care s'a ținut la Paris, la 19 Decembrie, s'a constatat — precum afirmă comunicatul oficial publicat după reuniune — „deplina identitate de vederi franco-britanică în toate chestiunile, care au fost cercetate" și „s'au luat hotărârile și măsurile necesare pentru a întări mijloacele de acțiune, de care dispune colaborarea franco-britanică, atât pe planul diplomatic, cât și pe cel militar".

Comunicatele oficiale ale unei atât de înalte autorități, învestită cu atât de grele și delicate răspunderi, sunt inevitabil redactate cu cea mai mare discreție. In alte împrejurări decât cele de astăzi un asemenea text n'ar reține fără îndoială atenția. Astăzi cele mai cumpătate expresii ale unui comunicat sunt însă cântărite cu grijă.

Ceiace trezește interesul în textul oficial, care aduce la cunoștința publicului ședința Consiliului suprem de războiu franco-englez este precizarea că s'au luat hotărârile și măsurile necesare pentru a întări mijloacele de acțiune atât pe planul diplomatic, cât și pe planul militar.

Comentariile diplomatice, ca și acelea ale presei străine, pun în legătură hotărârile și măsurile anunțate de Consiliul suprem cu asistența practică, pe care Franța și Marea Britanie ar urma s'o dea micilor națiuni și în deosebi Finlandei.

O asemenea deducție pare pe totul logică. Principalele evenimente internaționale, care s'au petrecut după penultima reuniune a Consiliului suprem, au fost: isbucnirea ostilităților ruso-finlandeze, cererea Finlandei la Liga, excluderea Uniunii Sovietelor din Societatea Națiunilor și apelul acesteia la sprijinul statelor membre în favoarea Finlandei.

Marea Britanie și Franța au participat la sesiunea de la Geneva și și-au însușit în întregime rezoluțiile, care au fost adoptate. Intr'adevăr intrate în război spre a combate și a face agresiunea imposibilă sub orice formă, asistența, pe care ele trebue s'o dea Finlandei se așează în mod necesar pe primul plan al acțiunii lor politice și militare imediate, oricât de grele ar fi pentru ele, pe de altă parte, sarcinile, care decurg din războiul de pe frontul de vest.

Ostilitățile dintre Finlanda și Soviete nu interesează de altfel numai prin urmările lor imediate, ci și prin repercusiunile mai îndepărtate, pe care le pot avea, în primul rând asupra țărilor scandinave, care se află în vecinătatea nemijlocită a beligeranților din marea Baltică. Precizarea atitudinii anglo-franceze față de conflictul ruso-finlandez poate deci deschide perspective noi în desvoltarea situației internaționale de astăzi.

Logica politicii aliaților și a operațiilor lor militare fac ca această interpretare a comunicatului Consiliului suprem să pară foarte aproape de adevăr. Confirmarea ei trebue așteptată însă de la [illegible] evenimente.

DE VEGHE

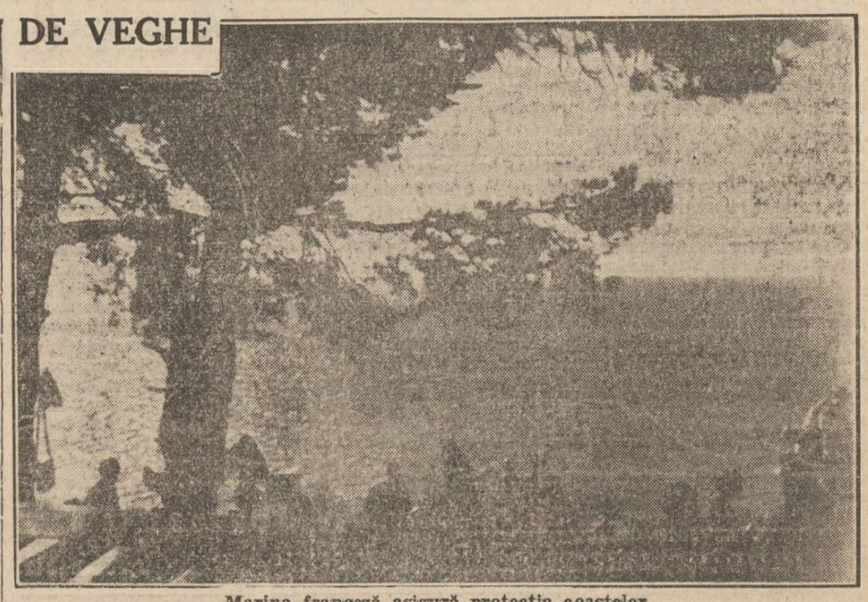

Marina franceză asigură protecția coastelor

PE FRONTUL DE VEST:
Tir de artilerie și activitate de patrule.
PE FRONTUL FINO-SOVIETIC:
Atac rusesc in masă, in Carelia. Două divizii ruseși ar fi fost distruse de finlandezi.
PE MARE:
Un vas cu emigranți germani, scufundat in marea Baltică.
Și un vas italian in marea Nordului.
IN AER:
Reluarea accentuată a activității aeriene in Lorena și Alsacia.

STUDENȚII DELA 1909

de AL. GREGORIAN

Foștii studenți dela 1909 s'au adunat zilele trecute într'o ședință intimă pentru a comemora treizeci de ani dela primul lor congres național-cultural. Dintr'o generație întreagă s'au mai întâlnit numai câțiva cocori. In anii lor cărunți au poposit amintirile melancolice ale unui drum de viață semicentenară care i-a împuținat prin furtuni. Unii au căzut secerați de holera războiului dela 1913. Alții și-au amestecat oasele în barajul de oțel al întregirii la 1916. Alții au căzut sub grindina sorții. Insfârșit, puțini sunt printre noi. Profesori universitari, foști sau actuali miniștri, medici distinși, avocați „publiciști, ingineri, fruntașe în rândurile societății românești.

Interesantă generație aceasta și bogat ciclul ei de experiențe. Pornită dintr'un veac destul de confuz, în care lozincile socialiste germinau concepțiile colectiviste și totalitare de azi, formată într'un mediu științific pozitivist și ateu, solicitată de ideologiile cele mai contradictorii, de romantism și de dogmele materialismului liberalist, ea a rămas totuși la o atitudine unitară și pe o poziție spirituală destul de fermă. Crescută într'un sfârșit de veac obosit care agoniza sub semnul pesimismului goetheian din „Sinuciderea tânărului Werther" și într'un început de secol care debuta într'o descompunere a ideilor umanitare, ea și-a conturat totuși un profil spiritual destul de precis. In politică a fost sau este prima falangă naționalistă. In problemele spirituale ale timpului românesc, de asemeni cel dintâi și cel mai credincios contingent sămănătorist. Cum se explică aceasta? Cui îi datorește generația studențească dela 1909 solida ei

Mi se pare că lămurirea nu e grea. Dacă ne gândim că în România sfârșitul lui 1800 și începutul lui 1900 erau dominate de conservatorismul lui Mihail Kogălniceanu, de ideile antisemite ale lui Vasile Conta și de gigantica frunte a demiurgului Mihail Eminescu, la

(Continuare în pag. 2-a)

INSEMNĂRI

PATIMA STATISTICĂ

Intâmplarea este, firește, ceva mai veche, dar moravurile dăinuesc încă și biurocrația autorităților noastre a rămas aceiași...

Am răul obiceiu să scormonesc și să mă ocup de cele mai mărunte lucruri, pentrucă viața — așa cred eu — este în funcție de întâmplări mici și numai datorită lor, se ridică și cad idolii... De aceea, când a venit un nenorocit de muncitor la mine să mă roage „să pui o vorbă bună la cineva cu trecere, să nu-l mai urmărească controlorii și inspectorii în fiecare săptămână". am luat somațiunea N-rul 62195, m'am dus la ministerul cutare —nu spun care, să nu se supere pe mine, — am umblat din biurou în biurou și am stabilit cu exactitate — deși n'am fost niciodată tare la matematici — că somațiunea menționată a făcut obiectul a 16 referate, care au primit 48 de aprobări, 73 semnături a circulat prin 146 de mâini, a suscitat interesul a 4 dactilografe, 3 șefi de biurou, 2 șefi de serviciu, 3 subdirectori, 2 directori, 1 șef de contencios, 3 avocați și un director general.

Pentru ce?

Pentruca „urmăritul" să plătească imediat datoria sa de lei 6 (întocmai lei șase) către asigurările sociale...

Poftim, am divulgat instituția!

Vintilă F. Pantazopol

PROTESTUL GERMANIEI LA BUENOS AIRES

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 21. — **Hotărîrea guvernului argentinean de a interna echipajul cuirasatului german „Graf von Spee" a fost imediat urmată de un protest al Reichului prin ambasadorul său din Buenos Aires.**

In protestul său, Germania se menține pe punctul de vedere că este vorba de un echipaj naufragiat. Totodată se arată că în 1914 echipagiile celor trei crucișetoare britanice „Aboukir", „Hoog" și „Cressy", scufundate de submarinul german comandat de căpitanul Weddegen, au fost considerate de Olanda ca nafragiate și lăsate să se înapoieze în Anglia.

In cercurile autorizate din Berlin, se subliniază seriozitatea protestului german la Buenos Aires. Se pare că ar putea să se producă complicații în discuțiile angajate în cazul când refuzul argentinean se va baza pe motivul că nu s'a respectat zona de securitate în apele americane. Se subliniază de pe acum la Berlin că Anglia n'a respectat niciodată această zonă de securitate, după cum dovedesc evenimentele cari au dus la scufundarea vaporului de pasageri german „Columbus".

ENORMĂ SENZAȚIE PRODUSĂ LA BERLIN DE SINUCIDEREA CĂPITANULUI LANGSDORF

Berlin, 21. — *Sinuciderea căpitanului Langsdorf, comandantul cuirasatului german „Graf von Spee" a produs o senzație extraordinară, plină de compătimire la Berlin.*

In această privință, a influențat și redactarea oficială a știrii asupra morții căpitanului Langsdorf, fiindcă gestul de a se sinucide ai acestuia a fost interpretat de comunicatul oficial în sensul „că prin aceasta s'au împlinit așteptările pe cari Führerul, poporul german și marina lui le aveau în el".

Cu aceasta, comandamentul suprem al marinei germane pune punctul final sub un capitol cum nu există altul în istoria marinei germane.

COLABORAREA GERMANO-SOVIETICĂ

Berlin, 21. — Informațiuni oficiale anunță că d. Hitler a trimis d-lui Stalin — cu ocazia împlinirii a 60 ani de către acesta — o telegramă de felicitare, exprimându-i printre altele „cele mai bune urări pentru sănătatea personală și pentru un viitor fericit al popoarelor Uniunii Sovietelor".

D. von Ribbentrop, ministrul de externe german, a trimis și d-sa d-lui Stalin, o telegramă de felicitare. Textul telegramei n'a fost publicat, dar se afirmă că are un caracter politic, întrucât se face mențiune de acordurile ruso-germane.

Se poate constata în mod clar că în special, telegrama cancelarului Hitler a făcut pretutindeni o adâncă impresie.

Că nu poate fi vorbă doar de o formă cerută de protocol, reese din faptul — după cum se constată în cercurile politice neutre din Berlin — că toate ziarele germane, publicând telegrama de felicitare a cancelarului Hitler, au adăugat și un comentariu, probabil conform cu dispozițiunile primite. Toate comentariile sunt aproape la fel, deosebindu-se numai în ceeace privește anumite nuanțe politice. Se repetă și de data aceasta că relațiunile ruso-germane de azi reprezintă o revenire la raporturile tradiționale dintre cele două state. Se afirmă că un alt element de legătură dintre Rusia și Germania este revoluția propriu zisă, care este comună în istoria desvoltării celui de-al treilea Reich și Rusiei Sovietice. Astfel, se atrage atențiunea cititorului german că d. Stalin a știut să găsească, în cursul desfășurării revoluției bolșevice, drumul spre cel mai înalt post în conducerea statului.

Caracterul anticapitalist al revoluției bolșevice și comunitatea ei cu aceia din Germania este rezumat în constatarea că cele două state nu vor fi niciodată dispuse „să se pună în serviciul plutocrației franceze și engleze".

Mai departe, se subliniază că prietenia ruso-germană „a adus până acum rezultate bune pentru ambele state".

Aceste cuvinte nu se referă numai la împărțirea Poloniei, ci, în ceeace privește Rusia, și la spațiul baltic și Finlanda. Se știe că politica externă germană a recunoscut totdeauna și fără rezerve pretențiile Moscovei față de Finlanda.

„Berliner Börsenzeitung" vede în prietenia ruso-germană „o garanție indestructibilă pentru noua reorganizare a spațiului european, unde puterile occidentale nu vor mai putea face ce vor voi".

PRIMUL MINISTRU AL IUGOSLAVIEI DECORAT DE M. S. REGELE CAROL II

Belgrad, 21 (Rador). — *Jot după amiază, d. Victor Cădere, ambasadorul României în Iugoslavia, a prezentat d-lui Svetkovici, președintele consiliului de miniștri, insignele Marelui Cordon al „Serviciului Credincios", cu care M. S. Regele Carol II a binevoit a distinge pe primul ministru iugoslav.*

NOUI UNITĂȚI ALE MARINEI DE RĂZBOI ITALIENE

Roma, 21 (Rador). — *Marina de război italiană a mai sporit cu 66 vase mici și remorchere, care vor fi utilizate ca unități pentru culesul minelor.*

TOT PROBLEMA DRUMURILOR

Importanța existenței cât mai multor legături între centrele locuite dintr'o țară este recunoscută absolut pretutindeni și toate statele construesc cât mai multe drumuri, șosele, etc., dându-și seamă fiecare ce factor însemnat sunt ele pentru economia națională, pentru viața socială, pentru turism, pentru civilizație în genere.

Suntem stat tânăr, în epocă de refacere, cu preocupări multiple în toate domeniile, astfel că și în ce privește drumurile ar fi nedrept să ni se reproșeze o vădită inferioritate față de alte țări, vechi, cu trecut de libertate și muncă pozitivă.

Am făcut totuși progrese mari. Avem o șosea dela Oradea la Giurgiu cu adevărat occidentală; s'au făcut multe șosele principale și se construesc mereu drumuri cari sunt atât de necesare în lumea satelor.

Ceeace avem de constatat însă, cu regret, fără să atribuim cuiva vreo vină, este un fel de tradiție din bătrâni, de pe vremea bejeniei, când, din pricina incertitudinii zilelor ce veneau, totul se făcea repede, de mântuială, pentru nevoile momentului.

Tocmai sentimentul de durabilitate ce stătea la baza lucrărilor altor state, mai puțin expuse ca noi, nu l-am avut, înlocuindu-l cu un provizorat care se vedea mereu prezent, nu numai în ce privește drumurile, dar și în ce privește construcțiile publice ori particulare, din orașe ori din sate.

Cheltuelile des repetate, risipa de bani și de muncă pentru lucrări cari aveau o durată efemeră în raport cu viața indivizilor chiar, nu numai în raport cu trăinicia în timp a statului, nu speriau pe nimeni și deviza generală era: repede și ieftin.

Un vechi proverb englez exprimă adevărul, care este

(Continuare în pag. 2-a)

IN FINLANDA

Infanteriști finlandezi camuflați în mantii albe, apără o trecătoare.

IN PREAJMA CRĂCIUNULUI...

Vedere de pe frontul de Vest. Un tun englez, camuflat între doi arbori bătrâni